

MACS

Musée des Arts Contemporains
Grand-Hornu

Gaillard & Claude

A Certain Decade

27.02 > 18.09 2022

PERSDOSSIER

Gaillard & Claude, *Orchestral / SSUs* (detail), 2015-2016. © Foto Kristien Daem

EECKMAN
art & insurance

loterie nationale
nationale loterij

Prométhéa

TEC

LE SOIR

LaProvince

TÉLÉ MB

marquillo

FÉDÉRATION
WALLONIE-BRUXELLES
50
ANS

Met de steun van de Federatie Wallonië-Brussel en van de Nationale Loterij

De tentoonstelling

A Certain Decade is een eerste retrospectief parcours in België sinds het Franse kunstenaarsduo Gaillard & Claude zich in Brussel gevestigd heeft in 2008. Zoals de titel aangeeft, blikt deze tentoonstelling terug op hun artistieke praktijk van de afgelopen tien jaar. Het museum wil op deze manier een oeuvre belichten dat nog onbekend is bij het brede publiek, ondanks het feit dat hun werk in België al aandacht en erkenning heeft gekregen van tentoonstellingsplekken (Établissement d'en face, Deborah Bowmann), curatoren (Jean-Paul Jacquet) of gerenommeerde kunstenaars (Michel François). Gaillard & Claude zijn kritische waarnemers die zich amuseren met de maatschappelijke fantasie van deze tijd. Sinds zijn ontstaan in het begin van de jaren 2000 maakt dit Franse kunstenaarsduo kunst die op absurde wijze intrusief is en draait rond poëtische gebeurtenissen. Met hun werk stellen ze, met de nodige nonsensicale Engelse humor en een voorkeur voor psychedelische excessen, de paradoxen van onze postmodernistische maatschappij in vraag. Van een gipsen sculptuur tot een bas-reliëf in polyurethaan, van gemarmerd papier tot textieldruk, via elektronische muziek of het regisseren van hun eigen theaterstukken: de veelzijdige werkwijze van het duo is coherent omdat al hun culturele referenties baden in eenzelfde uniek 'cultureel magma', waar de verwarring van ruimte de maat der dingen is, zoals de tegenstrijdigheid van tijd. Door zowel verzamelingenleer uit de wiskunde als het sociologische en psychoanalytische onderzoek van de *French Theory* uit de jaren zestig toe te passen op esthetiek, bevragen Gaillard & Claude de vrijheid van het individu binnen de samenleving, door voortdurend te schipperen tussen het familiale niveau (individueel en emotioneel) en het groepsniveau (collectief en normatief). Gaillard & Claude hebben zich bekwaamd in de subtiele kunst van het dubbelzinnige en het suggestieve, paradoxale verwantschappen en ongehoorde kruisingen, wetenschappelijke formules en volkse uitdrukkingen. Het duo creëert dan ook complexe werken die het publiek uitdagen om ze te ontcijferen, zoals bij raadsels die een beroep doen op intuïtie en poëtische fijngevoeligheid.

Behalve *UU* (2013), een raadselachtige sculptuur, en *Troubles for a French Horn and a Bongo* (2014), een limited editionreeks met uniseks trainingspakken die het duo gemaakt heeft in samenwerking met ontwerpster a.Knackfuss – vervaardigd uit de rol textiel die Gaillard &

Le Groupe et La Famille, 2010.
© Kristien Daem

Claude al eerder tentoongesteld heeft in Vitrine Gallery, Bermondsey Square in Londen – en die tijdens een performance op de FIAC van Parijs gedragen werd door diverse figuren uit de kunstwereld, is de tentoonstelling voornamelijk toegespitst op drie belangrijke ensembles: *Le Groupe et La Famille* (2010), *Orchestral Issues* (2015-2017) en *Baloney!* (2020-2022).

In de reeks *Le Groupe et la Famille*, begonnen in 2010, combineren Gaillard & Claude een vel marmerpapier met een oversized tablet paracetamol. De minimalistische soberheid van de witte tabletten en hun gestandaardiseerde vorm (een verwijzing naar de doorgaans industriële productie ervan) steken af tegen het barokke karakter van het marmerpapier, waarvan elke unieke oplage het resultaat is van toeval en van het moment zelf. Het marmereffect wordt gecreëerd door kleurpigmenten die drijven op een wateroppervlak, te drukken op papier. Deze eeuwenoude techniek (*ebru* genaamd, ‘wolk’ in het Perzisch) wordt overigens vaak gebruikt bij het stimuleren van kinderen en als kunsttherapie.

De tabletten zijn door het duo geproduceerd op basis van molecules paracetamol en zijn in principe geschikt voor consumptie: ze zouden kunnen voorzien in de behoefte van in totaal 200 tot 300 personen. Hun buitensporige omvang en hun ronde vorm roepen het idee van een gemeenschap op. De psychedelische bijklank van de marmering refereert zowel aan atmosferen als aan gemoedstoestanden. Met een moeilijke

toekomst in het verschiep zet iedereen het scherm van zijn bewustzijn aan om onder te duiken in de meanders van de eigen geest: een 'slaaptrucje' om een collectieve malaise te genezen.

De muziekinstrumenten die samen het orkest van Gaillard & Claude vormen, zijn holle voorwerpen. Afgaand op de tuiten en de gaten kunnen we ons inbeelden hoe erop geblazen moet worden.

Ondanks hun vreemde vorm zijn ze geïnspireerd op volksinstrumenten die Gaillard & Claude gezien hebben in het MIM in Brussel. De spleettrommels en de dubbele fluiten in de vorm van een stel benen bestaan bijvoorbeeld al enkele eeuwen. De morfologie van deze instrumenten is in de loop van de geschiedenis al regelmatig hernieuwd.

Ze zijn vervaardigd in witte Parijse gips, een materiaal dat doorgaans geassocieerd wordt met de schone kunsten en met klassieke beeldhouwkunst. Hier eigent het duo zich een academische werkwijze opnieuw toe, maar met het voornemen om af te wijken van de naturalistische en anatomische normen.

Dit abstracte ensemble, dat getoond wordt op houders en statieven die je gewoonlijk ziet in muziekstudio's en concertzalen, lijkt samen een orkest te vormen dat zowel de instrumenten als de muzikanten belichaamt. De opstelling ervan kan variëren in functie van de plek waar het orkest speelt, en dit in verschillende bezettingen, bijvoorbeeld als kwartet, kwintet of

Orchestral Issues, 2015-2017.
© Kristien Daem

sextet. Op die manier wordt ook binnen een orkest de sociale, collectieve of zelfs emotionele orde onderhuids in vraag gesteld, zoals het geval is binnen een 'familie': Wie speelt met wie? Welke status heeft elk lid? Wat zijn de artistieke ambities? Welke politieke eisen? Enzovoort.

Talking Baloney is een reeks van bas-reliëfs, die bestaan uit een worst in polyurethaan die in een knoop ligt. Aan het uiteinde is er een etiket voorzien waarop het woord 'NON' staat. Talking Baloney is een uitdrukking die vaak gebruikt wordt in de Angelsaksische pers om te verwijzen naar het bedrieglijke discours van politici. Het Vlaamse woord voor 'baloney' is 'gezever'. In het Engels betekent 'baloney' ook boterhamworst.

Talking Baloney kan daarom geïnterpreteerd worden als een metafoor voor spreektaal en schrijftaal, waarbij de verstrengelde worsten zouden verwijzen naar twee aspecten: enerzijds de ingewikkelde bochten waarin het gesproken woord zich soms wringt, en anderzijds de bevrijde krullen van gekalligrafeerde woorden. Haaks op de soepele schrijfwijze van dit 'gezever' staat de starheid van het categorieke 'NON', dat in hoofdletters genoteerd is en gemaakt is volgens de industriële standaarden van drukwerk.

Met hun keuze voor polyurethaan geven Gaillard & Claude een podium aan een materiaal met een paradoxaal imago: het gebruik ervan was populair in de jaren 1970, maar tegenwoordig is het 'politiek incorrect' geworden. Toch blijft het alomtegenwoordig – en tegelijk weggestopt – in ons dagelijks leven. "Urethaan zal niet onmiddellijk verdwijnen, vertelt het duo daarover tegen Patrice Joly in een interview voor het tijdschrift *Zérodeux*. Het is alomtegenwoordig in ons dagelijks leven, maar dan gecamoufleerd. Zijn toepassingsgebieden zijn heel uitgebreid en het krijgt verschillende benamingen die vaak wijzigen. De nieuwe verf op onze fietsen waarmee we onze biopakketten halen, is van urethaan gemaakt, we slapen op matrassen met traagschuim, in de fitness zweten we in synthetische topjes en we bedwingen onze angststoornissen met een kalmeermiddel dat gemaakt is van urethaan... We hebben deze industriële materie gekozen voor het creëren van kleurrijke bas-reliëfs wegens zijn buigzame textuur en zijn potentiële omvang, twee fysieke eigenschappen die je in ons werk moeilijk in toom kan houden. En ook omdat het tegenwoordig politiek incorrect is om voorwerpen in urethaan te produceren zonder deugdelijke bedoeling. Dit schuim kanaliseren in een lange soepele slang is een huzarenstukje. Een minder evidente bedoeling van deze werken is om een analogie te maken met handschrift. Door het volume te geven met lussen, knopen en ophangingen, doet het denken aan de krullen van een medeklinker, een klinker of een ampersand."¹

¹ Gesprek met Patrice Joly naar aanleiding van de tentoonstelling *Des Choses Vraies qui font semblant d'être des faux-semblants*, Centre Wallonie-Bruxelles, Parijs, 2020 (curator: Michel François).

Baloney!, 2020-2022.
© Kristien Daem

Werken

Baloney!, zacht polyurethaanschuim, riem en aluminium frame, 167 × 121 × 40 cm, 2020

Baloney!, zacht polyurethaanschuim, riem en aluminium frame, 167 × 121 × 40 cm, 2020

Baloney!, zacht polyurethaanschuim, riem en aluminium frame, 167 × 121 × 40 cm, 2020

Le Groupe et la Famille D01, origineel marmerpapier en tablet paracetamol 250 gr, 143 × 123 × 6 cm, 2010

Le Groupe et la Famille D02, origineel marmerpapier en tablet paracetamol 250 gr, 143 × 123 × 6 cm, 2010

Le Groupe et la Famille D10-S04, origineel marmerpapier en tablet paracetamol 250 gr, 143 × 123 × 6 cm, 2012

Le Groupe et la Famille S01, origineel marmerpapier en tablet paracetamol 250 gr, 143 × 123 × 6 cm, 2010

Le Groupe et la Famille S14, origineel marmerpapier en tablet paracetamol 250 gr, 143 × 123 × 6 cm, 2011

Le Groupe et la Famille S18, origineel marmerpapier en tablet paracetamol 250 gr, 143 × 123 × 6 cm, 2012

Le Groupe et la Famille S28, origineel marmerpapier en tablet paracetamol 250 gr, 143 × 123 × 6 cm, 2012

Le Groupe et la Famille S29, origineel marmerpapier en tablet paracetamol 250 gr, 143 × 123 × 6 cm, 2012

Orchestral Issues, gips, standaarden voor conga's en luidsprekers, pianokrukken, wisselende samenstelling, variabele afmetingen, 2015-2016

Troubles for a French Horn and a Bongo, kledinglijn van trainingspakken, 12 stuks gemaakt van bedrukt molton dat afkomstig is van de gelijknamige installatie, 2014

UU, regenkledij, gips, 33,5 × 37 × 25 cm, 2013

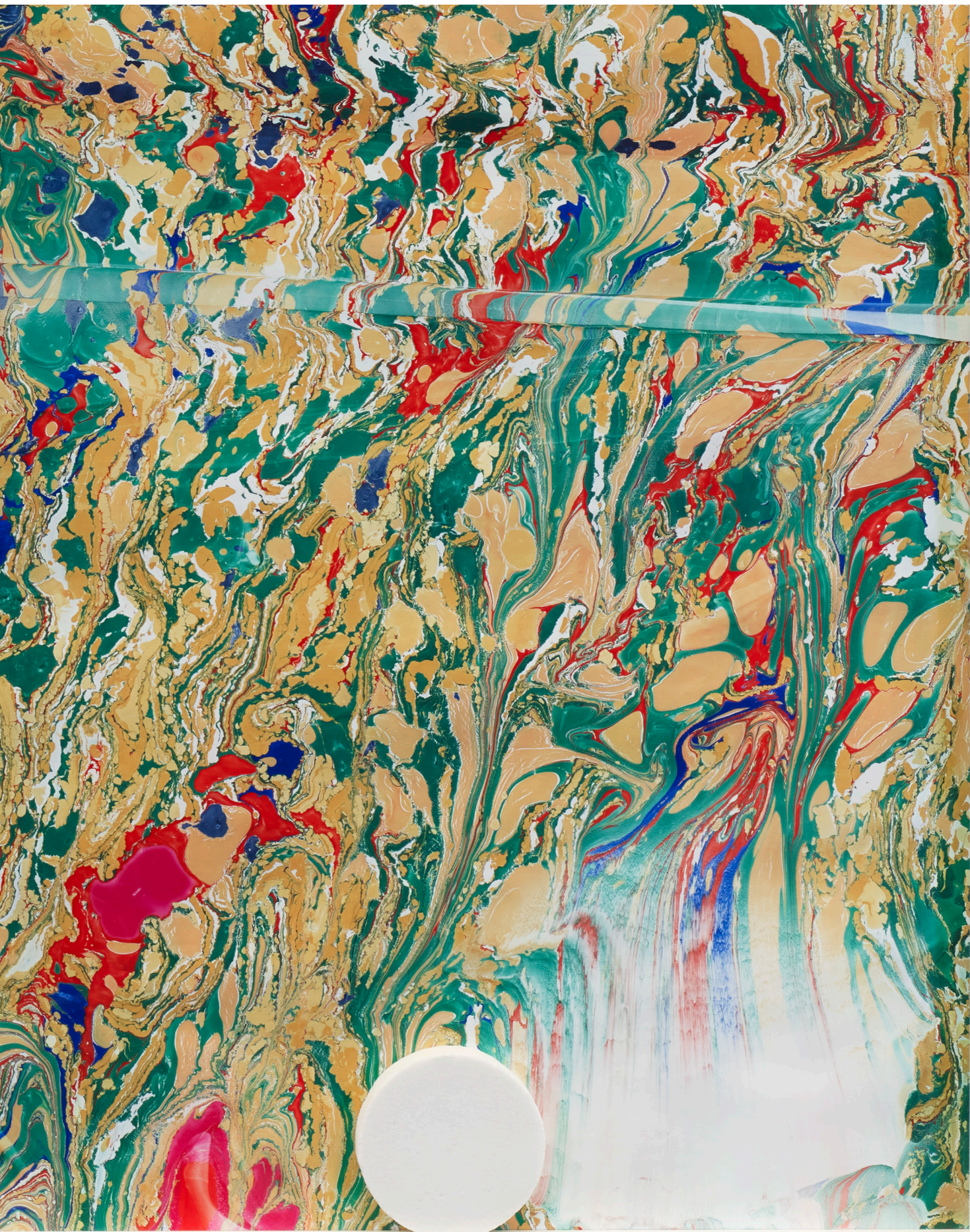

Le Groupe et La Famille
(detail), 2010.
© Kristien Daem

Catalogus

A CERTAIN DECADE

De begeleidende catalogus bij de tentoonstelling *A Certain Decade*, een eerste retrospectief parcours in België sinds het Franse kunstenaarsduo zich in Brussel gevestigd heeft in 2008, bundelt en bespreekt drie ensembles: *Le Groupe et La Famille* (2010), *Orchestral Issues* (2015-2017) en *Baloney!* (2020-2022).

Uitgever: MACS

Auteurs: Yann Chateigné en Denis Gielen

Talen: tweetalig (Frans/Engels)

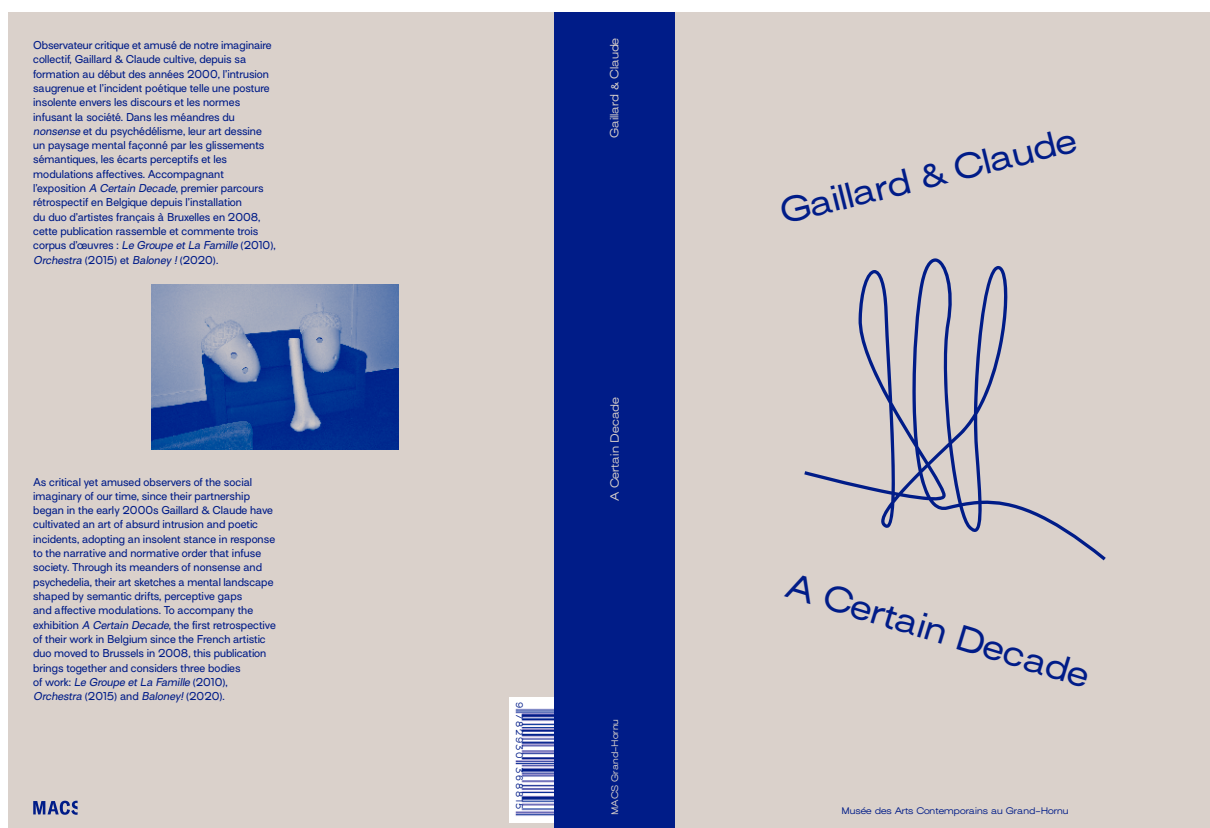
Pagina's: 112 pagina's

Illustraties / Documenten: 60 kleurillustraties

Formaat: 19 x 26.5 cm

ISBN: 9782930368825

Prijs: 18 €

Citaat uit de tentoonstellingscatalogus

« L'art, quand il noue des liens avec l'expérience psychédélique, se confronte au même étau temporel. Il arrive soit en aval, soit en amont du temps, mais presque jamais dans le faisceau sensoriel. Une partie de la production artistique naît en effet de la tentative de restituer le dérèglement de sens et les leçons de l'expérience : les œuvres sont telles des cartes, des récits, des traductions de ce qui est inexprimable. Une autre partie des œuvres ne représente pas le « paradis », mais le génère dans l'esprit du sujet lui-même, en suscitant, avec les moyens de l'art, des états altérés de conscience.

L'hypothèse de ce texte est qu'à l'intérieur du travail de Gaillard & Claude se situe une myriade de connexions psychédéliques. J'aimerais qu'il puisse en suivre les linéaments, comme le regard scruterait, au risque de s'y perdre, les entrelacs d'un dessin mescalinen d'Henri Michaux. Je me suis souvent demandé à quoi ressemblerait l'art psychédélique du 21e siècle. L'art de G&C pourrait en constituer une réponse. Un art ne correspondant pas complètement aux canons de l'esthétique psychédélique, mais qui voisinerait avec ses images, contaminerait ses modes de représentation, tout en les mettant à distance, en les distordant – un art psychédélique vu à travers un filtre psychédélique. Car dans la brèche utopique créée par l'ouverture des esprits dans les années 1960 s'est infiltrée une partie des tentacules du pouvoir, du commerce et du contrôle. La perspective des artistes s'est dès lors déplacée ailleurs pour agir sur, et dans le système nerveux, d'une autre manière. Comme en retrait, depuis un autre point du temps et de l'espace. »

Yann Chateigné

Activiteitenagenda

Info en reservaties

Online: www.mac-s.be/nl/reservaties

Telefonisch: +32 (0)65 613 902

Via mail: reservations@grand-hornu.be

GRATIS RONDLEIDING

Elke derde zondag van de maand

Volg een gratis Nederlandstalige rondleiding in de tentoonstellingen van het MACS - Om 10u en om 15u30. Reserveren is verplicht.

ONTMOETINGEN

Gesprek Aline Bouvy / Denis Gielen

19 mei

19u: vrij bezoek aan de
tentoonstelling
20u: ontmoeting

5 €

Ontmoeting met de kunstenaars

In juli en augustus

Datums nog te bevestigen

14u

Bezoek de tentoonstellingen *Aline Bouvy. Cruising Bye* en *Gaillard & Claude. A Certain Decade* in het gezelschap van de kunstenaars. Gratis mits betaling van de toegangsprijs

Rondleiding door Denis Gielen

18 september

14u

Rondleiding door Denis Gielen, directeur van het MACS, naar aanleiding van de laatste dag van de tentoonstellingen *Aline Bouvy. Cruising Bye* en *Gaillard & Claude. A Certain Decade*.

Gratis mits betaling van de toegangsprijs

SHUTTLEBUSSEN

Shuttlebussen MACS - WIELS / WIELS – MACS

Zondag 22 mei

Ontdek de tentoonstellingen van het MACS en WIELS met twee shuttlebussen, vanaf het MACS of vanaf WIELS.

Bezoek aan de tentoonstellingen *Kasper Bosmans. Husbandry* en *Huguette Caland. Tête-à-tête* in WIELS en *Aline Bouvy. Cruising*

Bye en Gaillard & Claude. A Certain Decade in het MACS.

Programma van de shuttlebus
MACS-WIELS

10u30: rondleiding door de tentoonstellingen *Aline Bouvy. Cruising Bye en Gaillard & Claude. A Certain Decade*

12u: vrije middagpauze

13u30: vertrek naar WIELS

14u30: rondleiding door de tentoonstellingen *Kasper Bosmans. Husbandry en Huguette Caland. Tête-à-tête*

17u30: terugkeer naar het MACS

Mogelijkheid om uw eigen lunchpakket mee te nemen of om te eten in de cafetaria of in restaurant Rizom (reserveren is sterk aanbevolen: +32 (0)65/613.876 - info@rizom-restaurant.be)

20 € (toegang, rondleidingen en vervoer inbegrepen)

Reserveren verplicht

Shuttlebus Hasselt

26 juni

Nog te bevestigen

Het MACS en Modemuseum Hasselt slaan de handen in elkaar om u hun respectievelijke tentoonstellingen te presenteren. Stap aan boord van de shuttlebus voor een dag boordevol kunstzinnige ontdekkingen en ontmoetingen, samen met familie of vrienden!

10u30: rondleiding door de tentoonstellingen *Aline Bouvy. Cruising Bye en Gaillard & Claude. A Certain Decade*

12u: vrije middagpauze

13u30: vertrek naar Hasselt

15u30: rondleiding door de tentoonstelling *DressUndress*

19u00: terugkeer naar het MACS

25 € (toegang, rondleidingen en vervoer inbegrepen)

Reserveren verplicht

EVENEMENTEN

Lancering van de catalogus

22 april

19u

Lancering van de catalogus over de tentoonstelling van Aline Bouvy in aanwezigheid van de kunstenaar en de vormgevers, gevolgd door een feestelijk drankje.

Gratis

Witches' Delight

Begin mei

Help Aline Bouvy met het planten van wolfskers in het werk *Enclosure*.

Voor deze gelegenheid wordt de film *La Belladone de la tristesse* geprojecteerd.

Gratis

Dag van de Buren

27 mei

Bezoek op de daken

Naar aanleiding van de Dag van de Buren zullen de inwoners van de coron (Waalse benaming voor een mijnwerkerswijk) uitgenodigd worden om het museum en hun huis te ontdekken vanuit een ander perspectief, met name vanop de daken van Grand-Hornu. Daarna wordt er samen gegeten zoals in een Spaanse herberg: iedereen brengt iets lekkers mee.

Gratis

21 juli

14u – 15u – 16u: rondleidingen door de tentoonstellingen *Aline Bouvy. Cruising Bye* en *Gaillard & Claude. A Certain Decade*

Van 14u tot 18u: creatieve workshops die aansluiten bij de tentoonstellingen.

Gratis

Apero botanique

15 augustus

Ontdek de eigenschappen van planten tijdens een botanische workshop (gevolgd door een proefmoment).

20 €

Open Monumentendagen

10 en 11 september

Maak kennis met Orizome-Shi, een Japanse techniek om papier te verven door het op een bepaalde manier te plooien, onder de deskundige leiding van origami-maker Michael David.

Volwassenen en jongeren

Gratis

Reserveren verplicht

KINDEREN EN GEZINNEN

Vernissage

26 februari – van 17u tot 20u30

Vernissage voor kinderen: 17u
Rondleiding voor volwassenen: 18u en 19u

• **Gratis**

• **Reserveren voor de vernissage voor kinderen en voor de rondleidingen kan telefonisch of via mail**

• **Reserveren voor toegang tot het museum (vrije toegang) kan via <https://bit.ly/3s7KWn3>**

• **Info en reservaties: +32 (0)65 613 902 / reservations@grand-hornu.be**

Workshops Baz'Art

06.03, 03.04, 05.06, 04.09

Van 14u tot 16u30

Ontdek het oeuvre van kunstenaars Aline Bouvy en Gaillard & Claude tijdens praktische workshops, voorafgegaan door een bezoek aan de tentoonstellingen.

Elke workshop focust op een bepaalde techniek: schilderen op zijde, collage, afgietsels, marmerpapier en lavalamp.

5 € / workshop

8 - 12 jaar

Donderdag voor gezinnen

Donderdag tijdens de schoolvakanties van maart tot mei – 11u

Experimenteer met de techniek om kleurrijk marmerpapier te maken alvorens met het gezin de tentoonstellingen *Aline Bouvy. Cruising Bye* en *Gaillard & Claude. A Certain Decade* te ontdekken.

Donderdag tijdens de schoolvakanties van juni tot september – 11u

Of je nu tovenaars of heks bent, brouw je eigen drankjes op basis van planten alvorens met het gezin de tentoonstellingen *Aline Bouvy. Cruising Bye* en *Gaillard & Claude. A Certain Decade* te ontdekken.

Gratis mits betaling van de toegangsprijs

Nacht in het museum

13.05 en 16.09

9 - 12 jaar

Zodra de nacht valt, staan de museumdeuren voor je open voor een escape game. Het is aan jou om de vele raadsels die verspreid zijn over de zalen, te ontcijferen. De detectives in spe staan een lekkere maaltijd en een leuke film te wachten alvorens het museum te laten slapen.

15 € (maaltijd inbegrepen)

Sculpturen en afgietsels

Van 8 tot en met 12 augustus

9 - 12 jaar

In dit kamp, geïnspireerd door de gipsen sculpturen in de tentoonstellingen, krijg je de mogelijkheid om meerdere technieken uit te proberen op dit materiaal.

Van 9u tot 16u

80 € voor het kamp (tussendoortjes inbegrepen, lunchpakket zelf mee te brengen)

KAMPEN

Initiatie theater

Van 4 tot en met 8 april

9 - 12 jaar

Maak kennis met theater onder begeleiding van een acteur en treed zelf op in het museum tussen de verbazingwekkende werken van Aline Bouvy en Gaillard & Claude.

Van 9u tot 16u

80 € voor het kamp (tussendoortjes inbegrepen, lunchpakket zelf mee te brengen)

Tovenaars en heksen

Van 25 tot en met 29 juli

5 - 8 jaar

Laat je inwijden in de kunst van planten en toverdrankjes, experimenteer met eeuwenoude technieken om hallucinante werken te creëren en luister naar het verhaal van echte heksen.

Van 9u tot 16u

80 € voor het kamp (tussendoortjes inbegrepen, lunchpakket zelf mee te brengen)

Programmeren en AI

Van 11 tot en met 15 juli

12 - 15 jaar

Maak kennis met coderen en programmeren en laat je inspireren door de auto's van Aline Bouvy die aangestuurd worden met artificiële intelligentie.

SCHOLEN

Workshop

Het MACS brengt de tweedemasterstudenten van ArBA (optie sculptuur) en van ARTS² (optie IDM) samen naar aanleiding van een workshop onder begeleiding van Aline Bouvy. Het resultaat van deze ontmoeting wordt getoond in het MACS van 19 maart tot en met 17 april.

Gratis aanbod

Gratis toegang + rondleiding

- Maand van het secundair onderwijs:

van 19 april tot en met 20 mei 2022

- Maand van het lager onderwijs:

van 24 mei tot en met 24 juni 2022

Komende tentoonstellingen

Les Fabriques du cœur

Contes

23.10.22 > 26.02.23

Angel Vergara

Vanaf april 2023

Praktische informatie

Site du Grand-Hornu
Rue Sainte-Louise, 82
B-7301 Hornu (nabij Bergen)
Tel.: +32 (0) 65/65.21.21
Mail: info.macs@grand-hornu.be

CONTACT

Dienst communicatie:

Maïté Vanneste
Tel.: +32 (0)65/61.38.53
Mail: maite.vanneste@grand-hornu.be

Florence Dendooven
Tel.: +32 (0)65/61.38.82
Mail: florence.dendooven@grand-hornu.be

Perscontact:

Club Paradis
Micha Pycke
Tel.: +32 (0)486.68.00.70
Mail: micha@clubparadis.be

www.mac-s.be